

Sygn. akt II Cs 205/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Violetta Osińska (spr.)

Sędziowie: SO Agnieszka Bednarek- Moraś

SO Iwona Siuta

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 21 października 2014 r. w Szczecinie

sprawy ze skargi Z. B.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Myśliborzu

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Myśliborzu, sygn. akt I C 499/14

z powództwa Z. B.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w M.

**postanawia:**

**oddalić skargę.**

Sygn. akt II Cs 205/14

## UZASADNIENIE

W dniu 27 sierpnia 2014 r. powódka Z. B. wywiodła skargę, domagając się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I C 499/14 Sądu Rejonowego w Myśliborzu. Skarżąca wniosła także o przyznanie na jej rzecz kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Wniosła również o zasądzenie od Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Myśliborzu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, iż w dniu 09 maja 2014 r. w Sądzie Rejonowym w Myśliborzu złożyła pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, do którego dołączony został wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, a rozpoznawanie sprawy przez tak długi okres naraża ją na bardzo poważne konsekwencje, w szczególności finansowe.

W odpowiedzi na skargę, Prezes Sądu Rejonowego w Myśliborzu zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi. Odnosząc się zaś do zarzutu zawartego w skardze wskazał, że chronologia czynności podejmowanych przez sędziego referenta w przedmiotowej sprawie bezspornie wskazuje, na to że każdorazowo podejmowane one były nie tylko bez nieuzasadnionej zwłoki, ale wręcz natychmiastowo- bo już następnego dnia od przedłożenia akt sędziemu. Tym samym podkreślił, iż zarzuty zawarte w skardze są chybione czyniąc ją pozbawioną jakiegokolwiek słuszności.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Skarga podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazania wymaga, iż w rozpatrywanej sprawie zastosowanie znajduje ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004r., Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.). W myśl bowiem art. 2 ust. 1 ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki nastąpić może zarówno w wyniku działania, jak i zaniechania sądu. Nie każda jednak zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona. Ocena, więc czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, dokonywana musi być na podstawie okoliczności badanej sprawy. Ustawodawca określił okoliczności, które każdorazowo Sąd rozpoznający skargę na przewlekłość postępowania winien oceniać. Należą do nich: prawidłowość i terminowość czynności, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej zawichości sprawy, znaczenie samej sprawy dla strony skarżącej, rozstrzygniętych w sprawie zagadnień, zachowanie się strony, która wniosła skargę na przewlekłość postępowania. Wyczerpanie to nie ma charakteru katalogu zamkniętego. Wskazuje jednak na sposób dokonywania oceny przewlekłości i przesłanek jej wystąpienia.

Konieczność zbadania terminowości i prawidłowości podjętych czynności oznacza: po pierwsze odniesienie do oceny, czy postępowanie trwało dłużej niż jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności mających znaczenie dla sprawy (art. 1 ust. 1). Po drugie, prowadzi do wniosku, że podstawą stwierdzenia przewlekłości może być nie tylko przedłużenie postępowania wynikające z opieszałości Sądu, lecz także z podjęcia oczywiście błędnych decyzji procesowych i wywołaną tym zwłoką. Nie dotyczy to jednak wydania orzeczeń merytorycznych – rozstrzygających sprawę co do istoty, czy także kończących postępowanie w sprawie. Sąd Okręgowy po analizie akt sprawy I C 499/14 Sądu Rejonowego w Myśliborzu pod kątem okoliczności, mających znaczenie dla oceny czy nastąpiła nieuzasadniona przewlekłość postępowania uznał, że zgłoszona przez Z. B. skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy ustalił, iż w niniejszej sprawie miały miejsce następujące zdarzenia i czynności:

W przedmiotowej sprawie pozew wpłynął do Sądu Rejonowego w Myśliborzu dnia 09 maja 2014 r. Postanowieniem z dnia 13 maja 2014 r. Sąd Rejonowy uznał się za niewłaściwy rzeczowo i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gorzowie Wielkopolskim - V Wydziałowi Gospodarczemu. Tego samego dnia powódka złożyła wniosek o wyłączenie sędziego. Zarządzeniem z dnia 22 maja 2014 r. został wyznaczony skład Sądu do rozpoznania przedmiotowego wniosku. Następnie postanowieniem z dnia 11 czerwca 2014 r. wniosek o wyłączenie sędziego został oddalony. Dnia 27 maja 2014 r. powódka złożyła wniosek o uchylenie postanowienia z dnia 13 maja 2014r., rozpatrzenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniosku o wyłączenie sędziego. Dnia 13 sierpnia 2014 r. , po zwrocie akt przez Sąd Rejonowy Gorzowie celem nadania biegu pismu powódki z dnia 27 maja 2014r. zostało wydane zarządzenie zobowiązujące powódkę do uzupełnienia braków wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Pismem z dnia 20 sierpnia 2014 r. powódka odpowiedziała na przedmiotowe zobowiązanie. Z kolei postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2014 r. zostało wydane postanowienie w przedmiocie zarządzenia dochodzenia co do rzeczywistego stanu majątkowego powódki.

Na podstawie tak ustalonego przebiegu czynności, Sąd Okręgowy uznał, iż w sprawie sądowej, prowadzonej pod sygn. akt I C 499/14, nie doszło do przewlekłości postępowania, a tym samym do naruszenia prawa powódki do rozpoznania jego sprawy bez zbędnej zwłoki.

Należy zwrócić uwagę, iż jak orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 02 lipca 2009 r., III SPP 14/09 (LEX nr 551875) o przewlekłości postępowania decyduje ocena całego okresu podejmowania czynności przez dany sąd. Przewlekłość zachodzi wtedy, gdy okres ten przekracza rozsądne granice, przy uwzględnieniu terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd, charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 tej ustawy).

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w skardze w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazuje, iż w jego ocenie brak jest podstaw do uznania w przedmiotowej sprawie beczynności sądu czy też podejmowania czynności procesowych w sposób, który zdecydowanie wpłynął na czas merytorycznego rozpoznania sprawy. W przedmiotowym postępowaniu uznać należało, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, iż czynności były podejmowane w rozsądnych terminach, stosownie do działań podejmowanych przez samą pozwaną.

Zagadnienie właściwości miejscowej i rzeczowej podlegać będzie ocenie w ramach kontroli instancyjnej postanowienia Sądu Rejonowego Myśliborzu bądź dyspozycji art. 395 § 2 k.p.c. Niewątpliwie przekazanie akt do Sądu Rejonowego w Gorzowie było co najmniej przedwcześnie, a to wobec konieczności ustosunkowania się w trybie art. 395 § 2 k.p.c. bądź nadania biegu zażaleniu powódki na postanowienie wydane z przedmiocie stwierdzenia niewłaściwości rzeczowej. Zważywszy na wielość czynności podejmowanych przez Sąd Rejonowy oraz krótkie odstępy czasu, za nieuzasadnione należało uznać twierdzenia powódki zarzucające Sądowi Rejonowemu brak podejmowania czynności w sprawie. Z przeprowadzonej analizy akt postępowania wynika również, iż przewodniczący w Sądzie Rejonowym bez zbędnej zwłoki wydawał zarządzenia niezbędne do nadania sprawie dalszego biegu oraz po ustaleniu faktu zaskarżenia postanowienia podjął działania zmierzające do wydania orzeczenia w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów. Wskazać nadto należy, iż Sąd Rejonowy zobowiązany był do rozpoznania – złożonego przez powódkę - wniosku o wyłączenie sędziego, co również miało wpływ na łączny czas trwania postępowania.

Reasumując wskazać należy, że jakkolwiek prawo do wniesienia skargi na przewlekłość postępowania przysługuje stronie, która jest subiektywnie przekonana o zaistnieniu przewlekłości, to jednak uwzględnienie skargi wymaga obiektywnego stwierdzenia, że do przewlekłości faktycznie doszło. Na gruncie niniejszej sprawy podstawy do takiego stwierdzenia nie zachodzą. W takim stanie rzeczy, wbrew twierdzeniu skarżącej, nie zaistniała przewlekłość postępowania. Podkreślić przy tym należy, że skarżąca nie wskazała w jakich konkretnie czynnościach Sądu pierwszej instancji upatruje przewlekłości postępowania, ograniczając się jedynie do sformułowania ogólnikowej tezy na ten temat.

Z uwagi na powyższe, niemożliwe stało się uwzględnienie żądania skarżącej o zasądzeniu na jej rzecz odpowiedniej sumy pieniężnej, albowiem żądanie to mogłoby być uwzględnione tylko w razie uznania, że do przewlekłości w istocie doszło. Przesądza o tym wyraźnie brzmienie przepisu art. 12 ust. 3 i 4 przywoływanej na wstępie ustawy.

Tak argumentując, należało orzec jak w sentencji niniejszego postanowienia. Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowi treść art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004r., Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).